

สรุปประเด็นสำคัญ

การรู้เท่าทันสื่อ สารสนเทศ และดิจิทัล :
อำนาจในมือพลเมืองผู้สร้างการเปลี่ยนแปลง

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อรรถพล อนันตวรสกุล

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Big Change

- ภูมิทัศน์สื่อ/อุตสาหกรรมสื่อ + เทคโนโลยีสารสนเทศและดิจิทัล
- โลกาภิวัตน์ทางวัฒนธรรม เศรษฐกิจ การเมือง
- การไหลของประชากร + โครงสร้างประชากร
- โครงสร้างอำนาจระหว่างรัฐ + พลเมือง

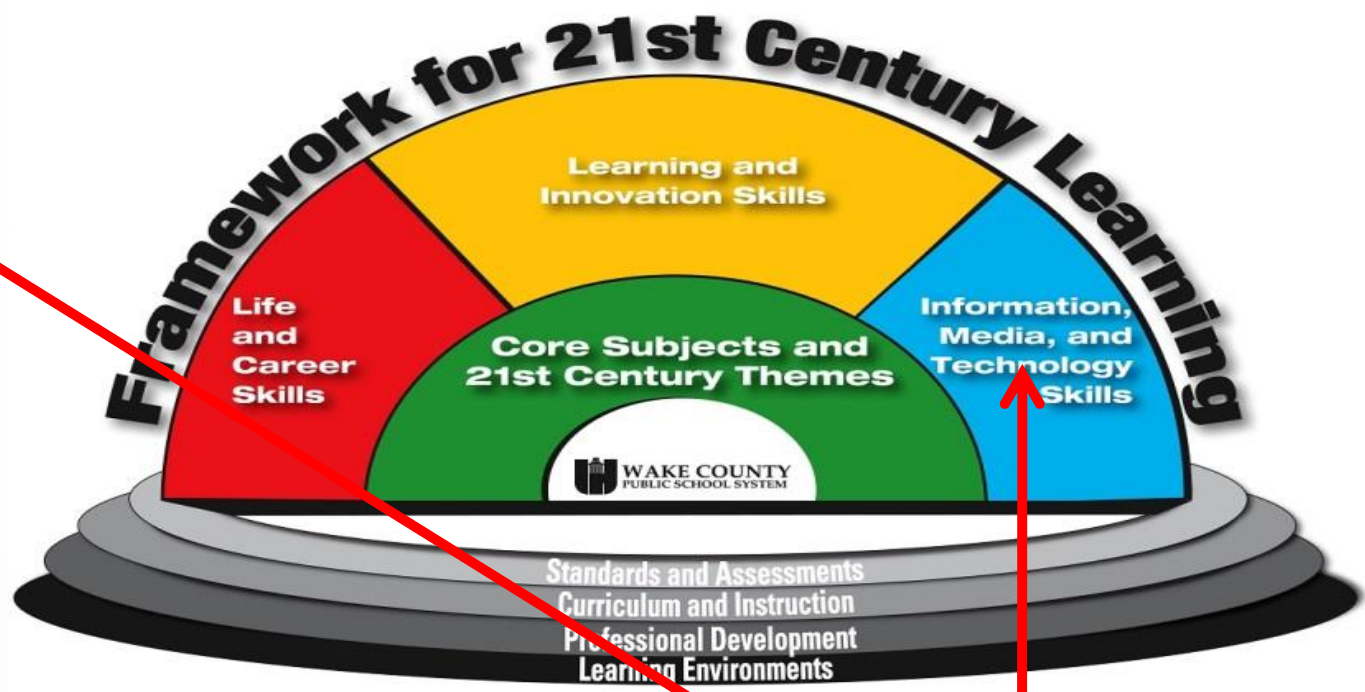
พลเมืองแบบใหม่ที่จะท้าทายการเปลี่ยนแปลง มีเครื่องมือและสมรรถนะในการท้าทายสื่อฯ การทำงานขับเคลื่อนสังคม

คุณลักษณะของพลเมืองประชาธิปไตย เท่าทันสื่อ สารสนเทศ และดิจิทัล

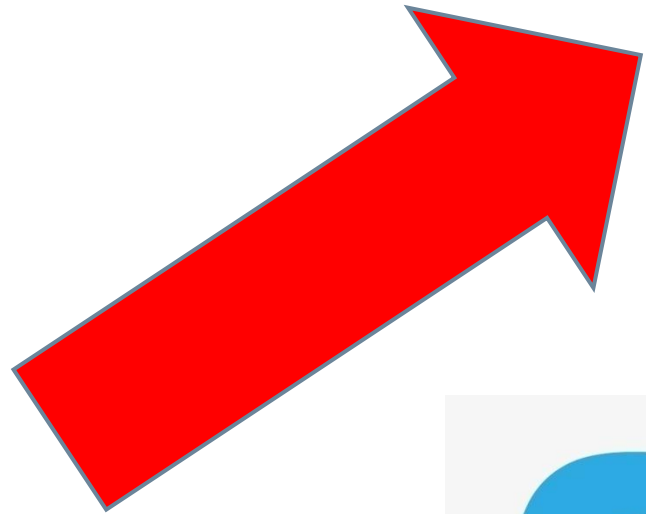
พลเมืองที่มีสมรรถนะในการเข้าถึง เข้าใจ วิเคราะห์ ตีความ ตรวจสอบและคิดอย่างมีวิจารณญาณ สามารถประเมินประโยชน์ และโทษในการเลือกรับ ใช้ประโยชน์ และสร้างสรรค์สื่อ สารสนเทศ และดิจิทัล เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับโครงสร้างอำนาจรัฐ ทุน สื่อ ตลอดจนบริบททางสังคมและเศรษฐกิจ เป็นผู้ที่เคารพสิทธิและอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมที่หลากหลายได้อย่างรับผิดชอบ และสามารถใช้อือ สารสนเทศ และดิจิทัลเป็นเครื่องมือในการต่อรองอำนาจและสร้างการเปลี่ยนแปลงในฐานะพลเมือง ประชาธิปไตยยุคดิจิทัล ที่กระตือรือร้นในการมีส่วนร่วมและมุ่งเน้นความยุติธรรมทางสังคมเป็นสำคัญ

ความเป็นพลเมืองกับการรู้เท่าทันสื่อ สารสนเทศ และดิจิทัล: สมรรถนะที่ต้องเร่งพัฒนาเพื่อผู้เรียนในศตวรรษที่ 21

- CORE SUBJECTS AND 21st CENTURY THEMES**
  - Global Awareness
  - Financial, Economic, Business and Entrepreneurial Literacy
  - Civic Literacy
  - Health Literacy
  - Environmental Literacy
- LIFE AND CAREER SKILLS**
  - Flexibility and Adaptability
  - Initiative and Self-Direction
  - Social and Cross-Cultural Skills
  - Productivity and Accountability
  - Leadership and Responsibility
- LEARNING AND INNOVATION SKILLS**
  - Creativity and Innovation
  - Critical Thinking and Problem Solving
  - Communication and Collaboration
- INFORMATION, MEDIA, AND TECHNOLOGY SKILLS**
  - Information Literacy
  - Media Literacy
  - ICT (Information, Communications and Technology) Literacy

MIDL & Civic Literacy

3

พลเมืองมุ่งเน้น ความเป็นธรรมในสังคม

มีความรู้และเข้าใจในเรื่อง โครงสร้าง ระบบสื่อสารสนเทศ สื่อดิจิทัล ใช้เพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงให้สังคมดีขึ้น มีบทบาททำให้เกิดการแก้ไขปัญหาและพัฒนาในระดับโครงสร้างกฎหมาย วัฒนธรรม

2

พลเมืองที่มีส่วนร่วม

นอกจากความรู้ ความเข้าใจ และทักษะ ที่มีในพลเมืองแบบที่ 1 แล้ว พลเมืองที่มีส่วนร่วมจะใช้สื่อ สารสนเทศ และสื่อดิจิทัล เป็นเครื่องมือในการสื่อสารอัตลักษณ์ของตนเอง และรวมกลุ่มกันเพื่อแก้ไขปัญหา และพัฒนาสื่อ ข่าวสาร แหล่งสารสนเทศให้เกิดประโยชน์ต่อกลุ่มและชุมชน

1

พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ

สามารถเข้าถึงสื่อ แหล่งสารสนเทศ และสื่อดิจิทัลที่หลากหลาย มีทักษะวิเคราะห์ ประเมินคุณภาพ คุณค่าสื่อ ข่าวสาร เลือกรับและใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง และครอบครัว อย่างปลอดภัย มีความรับผิดชอบ ปฏิบัติตามกฎหมาย มีจริยธรรม และร้องเรียนให้เกิดการแก้ไขปัญหาเมื่อได้รับผลกระทบโดยตรง

“ สัมมนา การรู้เท่าทันสื่อ สารสนเทศ และดิจิทัล ”

MIDL

อำนาจในมือพลเมือง
ผู้สร้างการเปลี่ยนแปลง

20 กรกฎาคม
2560
09.00 - 17.00 น.

การทำงานขับเคลื่อนสังคมด้วยพลังพลเมืองเท่าทันสื่อฯ

- **โจทย์เดิม+กลุ่มเป้าหมายเก่า/ใหม่**ที่ซับซ้อนมากขึ้น
- **โครงสร้างทางสังคม** และ**ค่านิยม**วัฒนธรรมเปลี่ยนแปลง
- **วัฒนธรรมการเรียนรู้**เปลี่ยนแปลง **ความรู้และวิธีการ**เปลี่ยนแปลงเร็วมากขึ้น
- **คนทำงาน**เปลี่ยนรุ่น หลากหลาย มี**จุดแข็ง/จุดอ่อน**ที่แตกต่างกัน

- จากพลเมือง**บริโภคสื่อ ใช้สื่อ** ไปสู่พลเมือง**สร้างสื่อ**
เท่าทันสื่อ
- หัวใจสำคัญ คือ **เนื้อหา (Content)** แต่ **เครื่องมือ**
และวิธีการ (Tools&Methods) ต้องปรับเปลี่ยน
และเรียกร้องให้คนทำงานและพลเมืองต้องพัฒนา
สมรรถนะใหม่
- จะทำงานกับ**กลุ่มเป้าหมายใหม่** **โจทย์ที่ซับซ้อน**
ด้วยเครื่องมือเดิม วิธีการเดิม ไม่ได้อีกต่อไป

การสร้างและขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลง

- จากตนเอง กลุ่ม/องค์กร สู่สังคมในวงที่กว้างขึ้น
- จะยั่งยืนได้ ต้องเชื่อมโยงกับโครงสร้างของสังคม
ขับเคลื่อนที่กลไกอำนาจรัฐ
- โจทย์ทางสังคมที่หลากหลาย เริ่มต้นด้วยการสร้าง
พลังพลเมือง มีเป้าหมายที่ไกลกว่าเดิม คือ การสร้าง
สังคมที่เท่าเทียมเป็นธรรม (Just Society) และเป็น
สังคมที่ไม่ทอดทิ้งกัน (Inclusive Society)

- การรู้เท่าทันสื่อ สารสนเทศ และดิจิทัล
สมรรถนะใหม่ในฐานะ เครื่องมือ และ แวนตา
เสริมพลังอำนาจในมือพลเมือง
- พลังของพลเมืองผู้สร้างการเปลี่ยนแปลง
- พลังของเครือข่ายในการขับเคลื่อนสังคม
- พลังของเครื่องมือเทคโนโลยีสารสนเทศและ
ดิจิทัล